

ผลงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อเรื่อง : การพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะ Soft skill เพื่อยกระดับนวัตกรรมชุมชน ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

สังกัด : คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา :

คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ และการแพทย์แผนไทย อีกทั้งงานด้านบริการวิชาการ คณะมีพื้นที่รับผิดชอบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรท้องถิ่นและต้นทุนทางสังคมที่หลากหลายเหมาะสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนานักศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการวิศวกรสังคมที่เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนา Soft skill ได้เป็นอย่างดี

คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้จัดโครงการวิศวกรสังคม คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพเพื่อพัฒนานวัตกรรมสุขภาพชุมชนและโมเดลธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในปีงบประมาณ 2567 และ ตำบลนาวัน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในปีงบประมาณ 2568 เพื่อพัฒนานักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพมีทักษะ Soft skill ประกอบด้วยทักษะนักคิด นักสื่อสาร นักประสาน และนักนวัตกรรม ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม ได้แก่ 1) เครื่องมือ “ฟ้าประทาน” 2) เครื่องมือ “นาฬิกาชีวิต” 3) เครื่องมือ “ไหม้ไลน์พัฒนาการ” 4) เครื่องมือ “ไหม้ไลน์กระบวนการ” 5) เครื่องมือ “M.I.C. model” และเพื่อพัฒนานวัตกรรมสุขภาพชุมชน ซึ่งเป็นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ยกกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก อีกทั้งเป็นการพัฒนานักศึกษาวิศวกรสังคมให้มีทักษะที่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ :

เพื่อพัฒนา Soft Skills ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพให้มีทักษะนักคิด นักสื่อสาร นักประสาน และนักนวัตกรรม ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม และเพื่อพัฒนานวัตกรรมสุขภาพชุมชน

กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) :

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ได้ประยุกต์ใช้ วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้กระบวนการบริหารความรู้มีความเป็นระบบและนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ขั้นวางแผน (P)

1. ปีงบประมาณ 2567 กำหนดพื้นที่การดำเนินโครงการโดยมีคุณสมบัติสำคัญคืออยู่ในพื้นที่บริการวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ ได้แก่ ตำบลบ้านกุ่ม
2. กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการและระยะเวลาการถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี

3. จัดประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินโครงการร่วมกับอาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษาและนักศึกษาวิศวกรรมสังคม

ขั้นตอนการ (D)

1. นำนักศึกษาวิศวกรรมสังคมลงพื้นที่ และดำเนินการโดยใช้เครื่องมือทางวิศวกรรมสังคม ประกอบไปด้วย

1.1 ฟาประทาน : ทักหาพื้นฐานของวิศวกรรมสังคมให้นักศึกษาวิศวกรรมสังคมฝึกการสังเกตข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ การบันทึกข้อมูล และการสื่อสาร การเขียน การพูด การวิเคราะห์บนฐานข้อมูล และฐานประสบการณ์ และการตั้งสมมติฐาน

1.2 นาฬิกาชีวิต : ให้นักศึกษาวิศวกรรมสังคมได้เข้าใจธรรมชาติของชุมชน เพื่อให้การทำงานสอดคล้องกัน ทำให้เกิดรอยต่อของเวลาน้อยที่สุดและไม่ขัดต่อการดำเนินงานปกติของชุมชน

1.3 ไทม์ไลน์พัฒนาการของชุมชน เพื่อให้นักศึกษาวิศวกรรมสังคมได้เข้าใจความเป็นมาของชุมชน การเปลี่ยนแปลงในห้วงเวลาต่าง ๆ

1.4 ไทม์ไลน์กระบวนการ เป็นการศึกษากระบวนการของกิจกรรมที่มีในชุมชนและเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาวิศวกรรมสังคมสนใจอย่างละเอียดตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย

2. นำนักศึกษาวิศวกรรมสังคมดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนด้วยกระบวนการวิศวกรรมสังคม ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

2.1 ครั้งที่ 1 กิจกรรมวิศวกรรมสังคมกับการพัฒนานักศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2.2 ครั้งที่ 2 กิจกรรมวิศวกรรมสังคมกับการพัฒนาศักยภาพคุณภาพชีวิตตำบลบ้านกุ่ม

2.3 ครั้งที่ 3 กิจกรรมวิศวกรรมสังคมกับการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพชุมชน

ขั้นตอนตามประเมินผล(C)

การประเมินผลการดำเนินงานด้านกระบวนการทำงาน และประเมินผลของการจัดกิจกรรม

ขั้นปรับปรุง (A)

เผยแพร่กระบวนการและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานใหม่ อีกทั้งนำกระบวนการใหม่ไปใช้ใน ปีงบประมาณ 2568 พื้นที่ตำบลนาวัง อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี

เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ใช้ :

1. เครื่องมือวิศวกรรมสังคม ได้แก่ การ์ดวิศวกรรมสังคม กระดาษฟลิป อุปกรณ์สำนักงาน
2. วัสดุ อุปกรณ์สำหรับแปรรูปนวัตกรรมสุขภาพชุมชน ได้แก่ ยาหม่องแท่ง สูตรสมุนไพรกลุ่มบก (KUM Balm Stick)
3. การประเมินโดยการสังเกตและสัมภาษณ์ Soft Skills ของนักศึกษาวิศวกรรมสังคมโดยอาจารย์

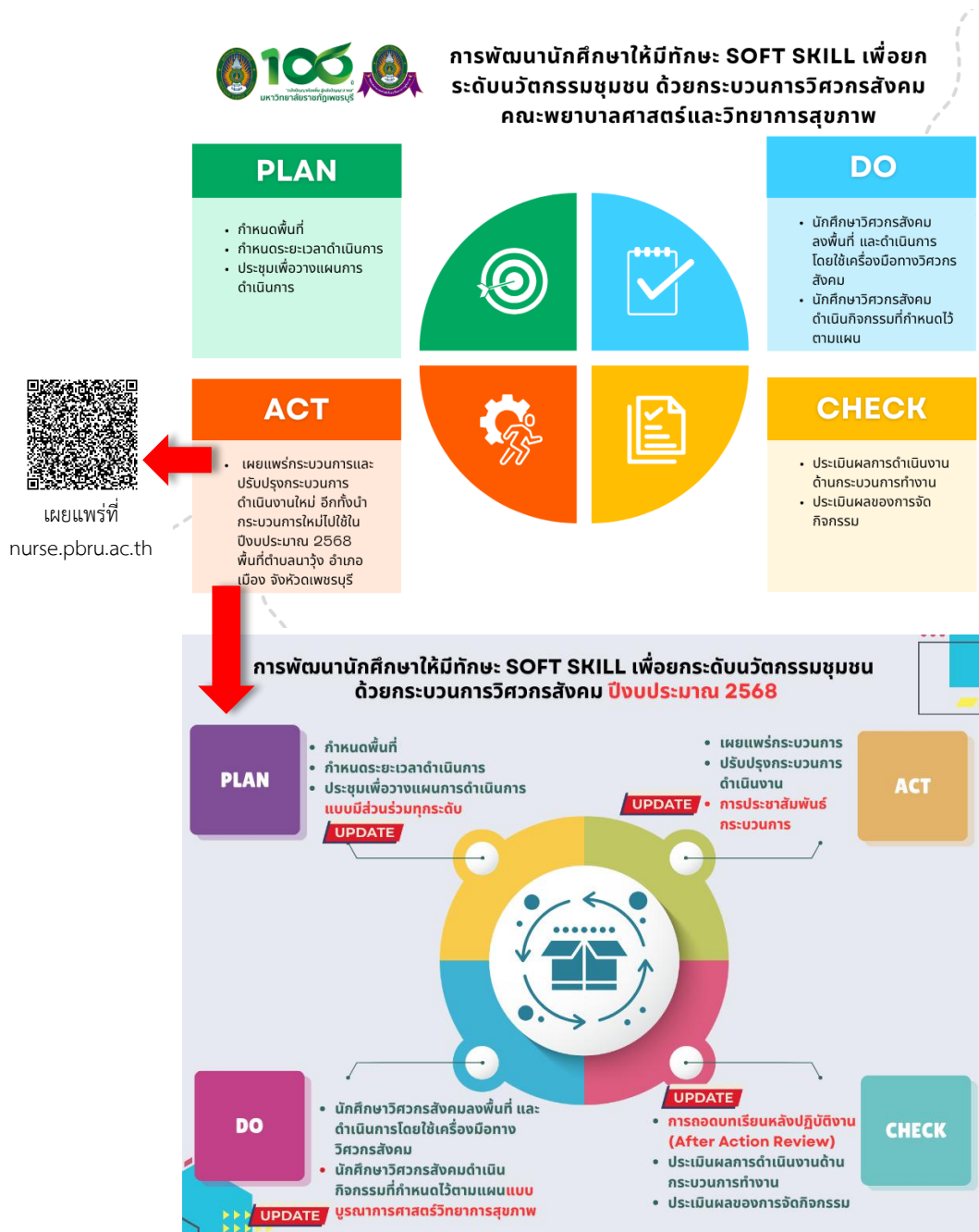
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น :

1. พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาด้วยเครื่องมือวิศวกรรมสังคม จำนวน 1 พื้นที่ต่อปีงบประมาณ
2. จำนวนนวัตกรรมชุมชน (ด้านสุขภาพ) จำนวน 1 ชิ้นต่อปีงบประมาณ

3. นักศึกษามีทักษะ Soft skill ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม เพิ่มขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ/ข้อเสนอแนะ :

ชุมชนบ้านกุ่ม ได้รับการพัฒนาโดยใช้กระบวนการและเครื่องมือวิศวกรสังคม ทำให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมชุมชน (ด้านสุขภาพ) ได้แก่ ยาหม่องแท่ง สูตรสมุนไพรกุยพรมบก (KUM Balm Stick) ภายหลังจากพัฒนาชุมชนทำให้นักศึกษามีทักษะ Soft skill ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคมเพิ่มขึ้น อีกทั้งมีการขยายผลกระบวนการดำเนินงานใหม่ในพื้นที่ ชุมชนตำบลนาข่วง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในปีงบประมาณ 2568 โดยสามารถอธิบายเป็นแผนภาพได้ดังนี้

โครงการวิศวกรรมสังคมคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพเพื่อพัฒนานวัตกรรมสุขภาพ ชุมชน ตำบลนาขึง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมนวัตกรรมสุขภาพ M.I.C. Model for Holistic Wellness: นวัตกรรมสุขภาพองค์รวมเพื่อชีวิตที่สมดุล มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพผ่าน 5 โปรแกรมหลัก ได้แก่ Muscle Matrix การประคบและพัฒนาสมรรถภาพกล้ามเนื้อทุกช่วงวัย Happiness Index เส้นทางสู่มวลความสุขที่วัดได้ Aromatic Relief เมื่อนักพักด้วยหม่อง Move Right Work Bright ขยับถูกท่า ชีวสดใส และ Fresh Feet with Lemongrass ผ่อนคลายปลายเท้าด้วยสมุนไพรตะไคร้ อีกทั้ง กิจกรรมคืนข้อมูลสุขภาพและต้นทุนชุมชนผ่านเครื่องมือ โทมไลน์พัฒนาการ กิจกรรมโมเดลธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ โมเดลธุรกิจยาหม่องสมุนไพร โมเดลธุรกิจกาละแม และโมเดลธุรกิจข้าวเกรียบว่าว ซึ่งเป็นการต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลนาขึง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การดำเนินกิจกรรมได้มีการบูรณาการในรายวิชาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2567

ประมวลภาพกิจกรรม

